

ΓΕΝΙΚΗ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ.

ΕΝ ΝΑΥΠΑΛΙΩ, ΤΕΤΑΡΤΗ, 4 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1825.

ΕΣΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἐγχώριοι εἰδήσεις.

Ἀπὸ Ναυπλίου.

Περὶ τῶν κινήματων τοῦ ἐχθρικοῦ στόλου δὲν ἔχομεν καμμίαν νεωτέραν εἰδήσιν. Λέγεται ὅτι μόνον τροφὰς καὶ πολεμεφόδια ἀπεδίδασεν εἰς Μοθώνην καὶ Νεόκαστρον, τὰ δὲ στρατεύματα δὲν ἀπεδίδασεν ἀκόμη. Μανθάνομεν μάλιστα ὅτι ὁ Ἰμπραήμης ἐμβιβάζει καὶ ἄλλο στρατεύμα, καὶ μελετᾷ νὰ κινηθῇ πρὸς τὰς δύο ναυτικές νήσους, Ἵδραν καὶ Σιπέτζας, γινόμενος αὐτὸς τῆς ἐκστρατείας ὁδηγός.

Δὲν ἔχομεν νεωτέρας εἰδήσεις οὔτε περὶ τοῦ ἑλληνικοῦ στόλου, καὶ προσμένομεν ἀνυπομόνως νὰ μάθωμεν τὰ διατρέχοντα. Κατὰ τὴν 31 τοῦ Ὀκτ. εὐρίσκετο εἰς τὸ ἀκρωτήριο Ματαπᾶν.

Ἐκ τῶν δύο πλοίων, τῶν ἐλθόντων εἰς τὸν λιμένα τῶν Σαλῶνων, ὡς εἶπαμεν εἰς τὸν προηγούμενον Ἀριθ., ἀπέβησαν 56 Τούρκοι· διότι, βλέποντες μακρόθεν τὰς σκηπὰς στημένας, ἐνόμισαν ὅτι οἱ ἀδελφοὶ τῶν εἶναι ἀκόμη ἐκεῖ, μὴ ὑποπτευόμενοι ὅτι φεύγοντες οὗτοι δὲν ἐπρόφθασαν οὔτε τὰς σκηπὰς τῶν νὰ λάβωσιν. Ἐκ τῶν ἀποδάντων 56 Τούρκων ἐφονεύθησαν 4 καὶ 52 ἐπιάσθησαν ζῶντες, μεταξύ τῶν ὁποίων εἶναι καὶ ὁ ἀνεψιὸς τοῦ πρώην μὲν κεχαγιά τοῦ Κιουταχῆ, νῦν δὲ πασσᾶ καὶ αὐτοῦ.

Ἀπὸ Γαστούνης ἔφθασεν εἰδήσις ὅτι ὁ Κιουταχῆς ἀπεχώρησεν ἀκόμη μακρότερα τοῦ Μεσολογγίου. Ἴσως μελετᾷ καὶ αὐτὸς νὰ μιμηθῇ τοὺς ἐν Σαλῶναις Τούρκους καὶ ἀποχωρεῖ τακτικώτερα, ἕως οὗ ἡ ἀποχώρησις νὰ καταντήσῃ εἰς φυγὴν.

Ἀπὸ γράμματος ἀνδρὸς ἀξιοπίστου, εἰς μίαν τῶν μητροπόλεων τῆς δυτικῆς Εὐρώπης διατρίβοντος, μανθάνομεν ὅτι μεταξύ Βιέννης καὶ Κωνσταντινουπόλεως ἐπικρατεῖ μεγάλη ἀλληλογραφία καὶ ὅτι αἱ ἀπὸ χρόνων διαπραγματευόμεναι διαφοραὶ τῆς Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας μακρὰν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐξομαλισθῶσι γίνονται ἐτι μᾶλλον ἀδιόρθωτοι, καὶ ἀπαντῶνται ἐμπόδια σχεδὸν ἀνίκητα, ὥστε καὶ ἡ ἀναχώρησις τοῦ διωρισμένου Ῥωστικοῦ πρίσβεως Ribaupierre εἰς Κωνσταντινούπολιν δὲν ἔγινεν. Ἡ Ῥωσσία ἀπέβαλε πᾶσαν μεσιτείαν εὐρωπαϊ-

κῆς δυνάμεως, καὶ ὁ αὐτοκράτωρ καταγίνεται τώρα μόνος εἰς τὸ νὰ βάλῃ εἰς πρᾶξιν τὰ σχέδιά του ὥστε ἂν εἰς τοὺς παρελθόντας χρόνους ὁ μεταξὺ Ῥωσσίας καὶ Τουρκίας πόλεμος ἐφαίνετο ἀπομεμικρυσμένος, τώρα γίνεται πολλὰ πιθανός.

Πρὸς τὸν ἐκδόστην τῆς γενικῆς ἐφημερίδος τῆς Ἑλλάδος.

Περὶ τοῦ Τακτικοῦ.

Διατί εὐδοκιμεῖ ὁ Ἰμπραήμ-πασσας εἰς τὸν Μωρέαν διότι ἔχει τακτικόν. Διατί οἱ Ἕλληνες τοῦ Μωρέως, οἱ ἐπὶ Κεχαγιάμπεη καὶ Δράμαλῃ νικηταὶ καὶ τροπαιοῦχοι, ἐδυστύχησαν εἰς τοὺς ἐφετεινοὺς ἀγῶνάς των, καὶ ἐταπεινώθησαν; διότι δὲν ἔχουν τακτικόν. Αὐτὰ ὅλοι ὁμολογοῦμεν, αὐτὰ ὅλοι φωνάζομεν. Ἡξεύρομεν ὅτι πρὸ μηνῶν ἔγινε τὸ περὶ τακτικοῦ πρόδλημα εἰς τὸ Σ. Βουλευτικόν· ἡξεύρομεν πόσον καὶ πῶς διεφιλονεικήθη εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν συνεδριάσεις· ἡξεύρομεν ὅτι, ἂν ἐπὶ τῆς πρώτης συνεδριάσεως τὸ πρόδλημα ἦνρε πολλοὺς καὶ θερμοὺς ὑπερασπιστάς, ὀλιγώτατοι ἔμειναν εἰς τέλος πιστοὶ ὑπέρμαχί του, καὶ τῶν ὀλιγωτάτων αὐτῶν τοὺς λόγους ἐπύξεν ἡ πληθὺς τῶν ἀντιγνωμονούντων· ἡξεύρομεν πρὸς τούτοις ὅτι οἱ ὀλιγώτατοι αὐτοὶ ὑπερασπισταί, θέλοντες νὰ ἀποδείξουν τοὺς λόγους, διὰ τοὺς ὁποίους τὸ πρόδλημα τοῦτο δὲν ἐφαίνετο εἰς πολλοὺς δεκτὸν, εἶπαν πρὸς τοὺς ἄλλους, ὅτι μόνον καὶ μόνον ἀπορρίπτεται τὸ πρόδλημα τοῦτο, διότι δὲν μᾶς συμφέρει ἀτομικῶς· διότι, ἔχοντες σχέσεις συγγενικάς, ἢ φατριαστικάς με τοὺς ὀπλαρχηγούς· θέλομεν νὰ ἀσπάζωμεν τὸ ψεμὶ ἀπὸ τὸ στόμα τῶν πτωχῶν, νὰ πλουτῶμεν γυμνώνοντές τους, νὰ εἴμεθα δεσπόται τῶν ἐπαρχιῶν μας, νὰ ἄγωμεν καὶ νὰ φέσωμεν τὴν Διοίκησιν, νὰ κατακρατῶμεν ὅλα τὰ κοινὰ εἰσοδήματά μας, νὰ ἔχωμεν ἑκατὸν στρατιώτας, καὶ νὰ βαρύνωμεν τοὺς δυστυχεῖς ἐπαρχιώτας με πεντακοσίους μισθοὺς, ἔπειτα νὰ παρρησιάζωμεν πάλιν λογαριασμοὺς εἰς τὴν Διοίκησιν, καὶ ἡ Διοίκησις νὰ βιάζεται νὰ τοὺς ἐπικυρόνῃ πάλιν, καὶ νὰ τοὺς πληροῇ, καὶ ἡ Διοίκησις νὰ μὴν ἔχῃ οὔτε τότε στρατιώτας, ἀλλὰ νὰ τοὺς ὀρίζωμεν ἡμεῖς· ὅλα αὐτὰ ἡξεύρομεν ὅτι ἐπρέθησαν εἰς τὸ Βουλευτικόν· ἀλλ' ἡμεῖς δὲν εἴμεθα τότε σύμφωνοι.

εἰς αὐτοὺς τοὺς λόγους· ἐνομιζαμεν ἀπλῶς ὅτι ἡ ἀντίστασις ὑπερίσχυσεν, ἐπειδὴ οἱ πλεῖστοι δὲν ἐγνώριζαν τί ἐστὶ τακτικόν, ἢ διότι ἀτάκτως πολεμοῦντες ἐνέκησαμεν τοὺς ἐχθροὺς ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον· ἀλλ' αὖ οὐ ἡ πείρα μᾶς ἐδίδαξεν τὸ πικρότατον μάθημα, ὅτι ἡ λόγχη κατέστησε τοὺς ἀξιοκαταβρονήτους "Λαθας λυταί, τοὺς δὲ ἀνδρείους "Ελλήνας λαγρούς· ἀφ' οὗ μάλιστα ὁ κρότος τῶν ἐχθρῶν τυμπάνων μᾶς ἀνεμοσκαρπίζει τὰ στρατόπεδα· ἀφ' οὗ ἐγήμωσε τὰς πόλεις καὶ τὰ χωρία μας, μᾶς ἔχωσεν εἰς τὰ σπήλαια, μᾶς ἀπεμνάχωσεν εἰς τὰ ὄρη· ἀφ' οὗ μᾶς ἐπῆρε κάστρα, μᾶς ἐκατασκότωσε, μᾶς ἐσκλάβωσε, μᾶς ἔκαμε νὰ περφεράμεθα κακὴν κακῶς· ἀφ' οὗ κινδυνεύει ἐν ἐνὶ λυγρῷ νὰ μᾶς χάσῃ διόλου, δὲν εἶναι ἀπορίας ἄξιον νὰ μὴ Δέλωμεν μήτε ἀπὸ τὰς ἰδίας μας δυστυχίας διδασκόμενοι νὰ φροντίζωμεν διὰ τὴν ἰδίαν μας σωτηρίαν; δὲν ἔχομεν δίκαιον νὰ πιστεύωμεν τώρα ὅσα ἐρρήθησαν τότε περὶ τούτου εἰς τὸ Σ. Βουλευτικόν ἀπὸ τοὺς ὑπερασπιστὰς τοῦ τακτικοῦ; "Ολοὶ φωνάζομεν ὅτι ὁ μόνος τρόπος νὰ σωθῶμεν εἶναι ἡ σύστασις τακτικοῦ, καὶ μ' ὅλον τοῦτο εἶναι ἕνας ἥμισυ χρόνος καὶ ἐπέκεινα, ἀφ' οὗ ἀρχίσαμεν νὰ συστήσωμεν ἕνα σύνταγμα, καὶ ἀκόμη δὲν ἤμπορέσαμεν οὔτε αὐτὸ νὰ ἀπαρτίσωμεν· καὶ διὰ τί; διότι οἱ περισσότεροι ἀπὸ τοὺς δυνατοὺς τοῦ ἔθνους δὲν τὸ ὑπερασπίζονται· ἀλλὰ τί λέγω, δὲν τὸ ὑπερασπίζονται; αἱ ῥαδιουργίαι τινῶν κινδυνεύουν νὰ στήσουν καὶ αὐτὰς τὰς μικρὰς προσόδους του. "Αν τοῦτο ἀληθεύῃ, τὸ ὅποιον εἶναι ἀκόμη ἀπλοῦν ἄκουσμα, ψάλλω ἀπὸ τώρα, κλαίοντας καὶ ὀδυρόμενος, τὸν ἐπιτάξιον ὕμνον τῆς δυστυχισμένης Ἑλλάδος, ἐνθυμούμενος τοὺς γιαντιζάρους τῆς Κωνσταντινουπόλεως, οἱ ὅποιοι κατέτρεχαν ἐπὶ Σουλτὰν Σελὴμ τὸ νιζὰμ-ζεδίτ.

Ἄλλ', ὦ λαὲ τῆς Ἑλλάδος! εἰς ἐσὲ στρέφω τὸν λόγον μου, ἐπειδὴ σὺ εἶσαι τὸ παίγνιον τῶν παθῶν μας, καὶ τὸ δῦμα τῶν συμφερόντων μας· Δέλεις νὰ ἐλευθερωθῇς ἀπὸ τοὺς Τούρκους; τρέξε εἰς τὸ τακτικόν· ἐκεῖ μόνον εὐρίσκεις τὰ μέσα τοῦ νὰ κατατροπώσῃς τὸν ἐχθρόν σου, καὶ νὰ ἐλευθερώσῃς τὴν πατρίδα σου· Δέλεις τὴν στερέωσιν τῆς Διοικήσεώς σου καὶ τὴν ἐσωτερικὴν τῆς πατρίδος σου ἡσυχίαν; τρέξε εἰς τὸ τακτικόν· αὐτὸ εἶναι ὁ φόδος καὶ ὁ τρόμος τῶν καταπατητῶν τῶν νόμων καὶ ἡ βαρεῖα μᾶστιξ τῶν ἀτάκτων· Δέλεις νὰ μὴν ἀσπάζῃ ἀδίκον χέρι ἀπὸ τὸ στόμα τοῦ τέκνου σου τὸ ψωμί ζυμωμένον μετὰ τὸν ἰθῶτά σου, καὶ νὰ μὴν ἐγγίξῃ παντελῶς τὴν περιουσίαν σου; τρέξε εἰς τὸ τακτικόν· εἶσαι γυμνός, πεινασμένος, ἐνδεής; ἰδοὺ ἔντιμος καὶ ἀσφαλὴς πόρος ζωῆς· αὐτὸ, ἀφ' οὗ τρέφεται, ἐνδύεται καὶ πληθρόνεται ἀπὸ τὸ ἔθνος, δὲν ἐνυχλεῖ διόλου τὸν πολίτην· Δέλεις νὰ παύσουν αἱ τόσαι στρατιωτικαὶ καὶ πολυειδεῖς ἄλλαι καταχρήσεις, αἱ ὁποῖαι, ἂν ἐξακολουθήσουν, καθὼς ἕως τώρα ἐξακολουθοῦν, θὰ φέρουν τὸ ἔθνος εἰς τὴν ἐσχάτην ἀμνηχανίαν; τρέξε εἰς τὸ τακτικόν· αὐτὸ εἶναι ἡ μόνη θεραπεία αὐτοῦ τοῦ κακοῦ· Δέλεις νὰ φανῇς τέλος πάντων καὶ σὺ ἔθνος εἰς τὸν κόσμον, καὶ νὰ λάβῃς σχέσεις μετὰ ἐξωτερικὰς ἀντάς; τρέξε εἰς τὸ τακτικόν· αὐτὴν καὶ

μόνην θεωρεῖ δικαίως ἡ Εὐρώπη ὡς ἀληθῆ ἐγγύησιν τῆς ὑπάξεώς σου, ἐπειδὴ χωρὶς τακτικὸν στράτευμα δὲν ἡμπορεῖ ποτὲ νὰ ὑπάρξῃ διοίκησις, μήτε νὰ βασιλεύσῃ ὁ νόμος. Φυλάττου λοιπὸν ἀπὸ τῶν μυχθρῶν ἀνθρώπων τοὺς δολίους λόγους· βδελύττου τοὺς τοιούτους καὶ ἀποστρέφου· αὐτοὶ Δέλουν τὸ κακόν σου· μάθε ὅτι μόνον τοῦ τακτικοῦ τὸ ὄπλον Δέλει συντρίφει καὶ τὰ ἐξωτερικὰ καὶ τὰ ἐσωτερικά σου δεσμὰ, καὶ πείστετε ἀδιστακτως ὅτι, ὅποιος δὲν Δέλει τακτικόν, δὲν Δέλει οὔτε πατρίδα.

Μὴν ἀπατηθῇς, λαὲ, ὅτι δὲν εἶναι καιρὸς πλέον διὰ τακτικόν. Καλὸν ἦτον βέβαια νὰ μὴν ἐχάμετο τόσος καὶ τέτοιος καιρὸς· ἀλλὰ καὶ τώρα ἡμπορεῖ εὐτυχῶς νὰ γενῇ ὁ, τι ἕως ὥρας δὲν ἐγένεν. Ἄς μὴ σὲ τρομάξῃ καὶ ἀπελπίσῃ ὁ σημερινὸς διπλασιασμὸς τῶν δυνάμεων τοῦ ἐχθροῦ σου· τίποτε περισσότερον δὲν θὰ κατορθώσῃ κατὰ τὸ παρόν ὁ ἐχθρός σου μετὰ τὰς νέας του καὶ πολλὰς αὐτὰς δυνάμεις ἀπὸ ὅ, τι ἐκατόρθωσε μετὰ τὰς προηγουμένους του καὶ ὀλίγας. Ὁ κίνδυνος τῆς πατρίδος σου δὲν εἶναι ἐντὸς τοῦ χειμῶνος. Σφάλλεις καὶ σὺ πολλὰ, ἂν φαντασθῇς ὅτι ἡμπορεῖς ἄτακτος, καθὼς εἶσαι, νὰ ἀντιπαραταχθῇς εἰς τὸν τακτικὸν ἐχθρόν σου πρόσωπον πρὸς πρόσωπον. Πῶς νὰ ἡμπορέσῃς νὰ στήσῃς τώρα τὴν ὁρμήν του, ἀφ' οὗ, ὅταν ἦτον πολὺ μετριωτέρα ἐξ αἰτίας τῆς ὀλιγότητος τοῦ στρατεύματός του, δὲν ἡμπόρεσες μετὰ ὅσα καὶ ἂν ἔκαμες νὰ τὴν στήσῃς; Ποῦ ἠθέλησεν ὁ ἐχθρός σου καὶ δὲν ὑπῆγε; Τί πρέπει λοιπὸν τώρα νὰ κάμῃς; πῶς οὐλίγας ὀχυρὰς Δέσεις· ἐνδυνάμωσε ἀκόμη περισσότερον τὰ φρούριά σου· ἐνέδρευε τὰ κινήματα τοῦ ἐχθροῦ σου· κόπτε τὰς τροφὰς του· ἐνόχλει τὸν μετὰ ὅ, τι τρόπον ἡμπορέσῃς, χωρὶς ὅμως νὰ ἀντιπαραταχθῇς εἰς αὐτὸν, καθὼς εἴπαμεν, πρόσωπον πρὸς πρόσωπον· ὠφελήσου ὡς τόσον ἀπὸ τὸν χειμῶνα· τρέξε εἰς τὸ τακτικόν· τὸ διάστημα τοῦ καιροῦ εἶναι ἱκανώτατον ὡς πρὸς τὴν εὐφυίαν καὶ προθυμίαν σου, νὰ διδαχθῇς τῆς τακτικῆς τὸ μάθημα· πολλὰ ὀλίγου καιροῦ μαθηταὶ εἶναι καὶ κάμμιᾶς δοκιμῆς καὶ οἱ νεωττὶ ἐλθόντες ἐχθροὶ σου· συλλογίσου ὅτι δὲν εἶναι ὁ παρὼν χειμὼν, εἶναι ἡ ἐρχομένη ἀνοιξίς, ὅπου θὰ ἀποφασίσῃ τὴν τύχην τῆς πατρίδος σου· στοχάσου ὅτι εἶναι εἰς τὸ χέρι σου καὶ νὰ σωθῇς καὶ νὰ χαθῇς· πολλοὶ εἶναι οἱ τρόποι τῆς ἀπωλείας σου, εἰς τὴν ὁποίαν ἀκράτητα τρέχεις· ἕνας καὶ μόνος εἶναι ὁ τῆς σωτηρίας σου, ἡ αὐξήσις τοῦ τακτικοῦ· τὸ τακτικὸν εἶναι ἡ μόνη καὶ ἀληθινὴ πανάκεια τῆς Ἑλλάδος. Τακτικὸν λοιπὸν ἀδελφοί, ἐντὸς τοῦ χειμῶνος! τακτικόν! διὰ ὄνομα Θεοῦ τακτικόν! τρέξατε εἰς τὸ τακτικόν! (*)

Εἰς τῶν συνδρομητῶν σου.

(*) Μανθάνομεν πρὸς μεγάλην τῆς ψυχῆς μας χαρὰν ὅτι οἱ καίτοι τῆς πόλεως καὶ τῆς ἐπαρχίας τῶν Ἀθηνῶν καταγράφονται προθυμότερα εἰς τὸ ἐκτὸ εὐρίσκόμενον τακτικὸν στράτευμα, καὶ κάμνουναι τοῦτο χωρὶς τινος ἰδιαίτης προακινήσεως τῆς Διοικήσεως, ἀλλ' αὐτοὶ οἱ ἴδιοι πληροφροῦνται περὶ τῆς ἀνάγκης τούτου, κατατάσσονται εἰς αὐτὸ εἰς τὸ τακτικὸν στράτευμα. Εἰς τὸ παράδειγμα τῶν κατοίκων τῆς Ἀττικῆς νὰ γενῇ κοινὸν παράδειγμα εἰς ὅλας τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἑλλάδος! Ἄς μὴ καταδέχωνται οἱ Ἕλληνες νὰ φαίνωνται κατώτεροι τῶν Ἀράβων καὶ Αἰγυπτίων εἰς τὴν ἐπίγνωσιν τῆς ἐκ τοῦ τακτικοῦ στρατεύματος μεγίστης ὠφελείας. Ὁ Συντάκτης.

ΕΞΩΤΕΡΙΚΑ.

Ἀπὸ Παρισίων,

Συνταγματικὸς (Constitutionnel) ἀπὸ 12 Σεπτεμβρίου εἰς τὸ ἄρθρον τῶν ἐσατερικῶν ἀπὸ Παρισίων τὴν 11 τοῦ αὐτοῦ μηνός, ὁμιλεῖ περὶ τῆς ἐσχάτως γενόμενης ἀναγνωρίσεως τῆς αὐτονομίας τοῦ ἀγίου* Δομενίου εἰς τὴν Ἀμερικὴν ἀπὸ μέρους τῆς Γαλλίας, ἢ ὅποια παραίτησε τὰ ὅσα εἶχεν εἰς τὴν νῆσον ἐκείνην ὡς ἀποικίαν δίκαια, ἀφ' οὗ ὅμως πρότερον ἢ νῆστον αὕτη ἀπέκτησε διὰ τῶν ὅπλων τὴν αὐτονομίαν· καὶ λέγει ὅτι καὶ ἡ Ἰσπανία νομίζει ὅτι ἔχει πραγματικὰ δίκαια εἰς τὸ περισσότερον τῆς Ἀμερικῆς μέρος· πλὴν εἰς τί θέλουν τὴν φέρει αὐτὰ τὰ νομιζόμενα πραγματικὰ δίκαια, ἐὰν δὲν θελήσῃ ν' ἀνοίξῃ τελευταῖον τοὺς ὀφθαλμούς της, καὶ νὰ γνωρίσῃ ὅτι δι' αὐτὴν εἶναι ὅλα χαμένα εἰς τὴν Ἀμερικὴν καὶ προσθέτει ἔπειτα τὰ ἀκόλουθα.

« Καὶ ὁ Σουλτάνος; καὶ αὐτοῦ τὸ δίκαιον δὲν νομίζεται ὡσαύτως πραγματικὸν δίκαιον; Ἡ Ἀγγλία τὸ ἐνόησε πολλὰ καλά· καὶ ἂν ἡ περὶ τοῦ μεταξὺ τοῦ Κ. Ἀμιλτωνος καὶ τῆς ἐλληνικῆς Διοικήσεως γενομένου συμβιβασμοῦ εἰδήσις εἶναι ἀληθής (*), καθὼς καὶ ἔχομεν αἰτίαν νὰ τὴν στοχασθῶμεν, ἢ Ἀγγλία ἔπραξεν ἐν ταύτῃ κατὰ τὰ ἐαυτῆς συμφέροντα, κατὰ τὰ συμφέροντα τῆς ἀνθρωπότητος, καὶ, ἢμποροῦμεν ἀκόμη νὰ εἴπωμεν, κατὰ τὰ συμφέροντα τῆς πολιτικῆς τῆς Εὐρώπης. Δὲν ἔχομεν κανὲν διδόμενον ὅτι ἡ Ἀγγλία δέχεται τὴν προστασίαν τῆς Ἑλλάδος μόνῃ αὐτῇ, καὶ ὅτι ἐξαιρεῖται εἰς τοῦτο πᾶσα ἄλλη δύναμις. Θέλει εἶναι λοιπὸν πάντοτε συγχωρητὸν εἰς τὴν Γαλλίαν, καθὼς καὶ εἰς τὴν Ῥωσσίαν, νὰ λάβωσιν ὡσαύτως τὴν Ἑλλάδα ὑπὸ τὴν ἐαυτῶν προστασίαν· διότι χωρὶς τούτου ὁ πόλεμος θέλει κηρυχθῇ τὴν αὖριν. Τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐρμηνευθῇ ἄλλως, καὶ, καθὼς ἡμεῖς δοξάζομεν, δὲν ἢμπορεῖ νὰ ᾖ λόγος περὶ μεγάλου ἁρμοστοῦ εἰς τὴν Πελοπόννησον, ὡς ὑπάρχει τοιοῦτος εἰς τὴν Ἑπτανήσον. Δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν τοὺς λόγους τοῦ Κυρίου Κάννινγκ (Canning), ὅτις, δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς, ἀφ' οὗ ἀνήγγειλεν ὅτι θέλει ἐλθεῖ ἡ ὥρα, καθ' ἣν ἡ ἐπανάστασις τῆς Ἑλλάδος θέλει τελειώσει διὰ τῆς ἀναγνωρίσεως τῆς αὐτονομίας αὐτῆς· καὶ ὅτι μία μόνον δύναμις ἂν θελήσῃ νὰ κάμῃ ἀρχὴν, αἱ ἄλλαι θέλουσι κραυγάζει μεγάλως ἐναντιούμεναι, πλὴν ἡ ἐναντίωσις αὕτη θέλει παύσει, ἐπειδὴ αἱ ἀρχαὶ (principes) προχωροῦσιν ἡσυχῶς καὶ μεταξὺ τῶν παύων. Καὶ τῇ ἀληθείᾳ, τί θέλει ἡ Ἀγγλία, ἂν ὅχι ν' ἀνοίξῃ νέους δρόμους εἰς τὸ ἐμπόριόν της, διὰ νὰ πωλῇ τὰς πραγματείας της; Αὕτη δὲν ζητεῖ ν' ἀποκλείσῃ κανένα· δὲν θέλει προσέτι καὶ νὰ εὖρη καλυτέραν δεξίωσιν παρὰ τοὺς ἄλλους·

[*] Μεταξὺ Ἀμιλτωνος καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Διοικήσεως δὲν ἔγνωσαν συμβιβασμοῦ οὔτε συνθήκῃ. Ἡ Ἑλλάς ἐξέτισε τὴν μοναδικὴν τῆς Ἀγγλίας προστασίαν, καὶ περὶ τούτου ἐγράφη κατ' εὐθείαν πρὸς τὴν Ἀγγλίαν. Ἰδε περὶ τούτων ὅσα ἐγράψαν εἰς τὸν 2 καὶ 3 Ἀρθ. τῆς τριττῆς ἡμερίδος τῆς Ἑλλάδος. Ὁ Συντάκτης.

τὸ ἔδειξεν ἐσχάτως ῥητῶς. Δὲν κάμνει λοιπὸν ἄλλο, εἰμὴ νὰ προλάβῃ ἡμᾶς· καταγράφεται πρῶτη, ὡς διοικήσεις, εἰς τὴν εὐγνώμονα τῶν Ἑλλήνων μνήμην καὶ ἰδοὺ τὸ πᾶν. Ὅσον δὲ ἀποβλέπει εἰς ἡμᾶς, ἐλπίζομεν ὅτι δὲν θέλομεν εἶσθαι οἱ ἔσχατοι εἰς τὴν καλὴν αὐτῶν διάθεσιν, ἂν ὅχι ὡς διοικήσεις, τοῦλάχιστον ὡς λαός. Ἄς εἰδοποιηθῇ λοιπὸν τὸ μινιστέριόν μας· ἄς μὴν ἐπιμένῃ νὰ ἐπισθοδρομῇ εἰς τὴν Εὐρώπην, ἐν ᾧ προχωρεῖ εἰς τὴν Ἀμερικὴν· ἄς μάθῃ νὰ περιπατῇ τὴν ὁποίαν τόσον εὐτυχῶς ἀνοίξεν ὁδόν, καὶ νὰ μὴ παρασύρῃται κατόπιν τῆς Αὐστρίας εἰς σύστημα πολιτικῆς σμικροπρεπῶς πολεμίας. Τί καλὴ δόξα εἰς τὸ ναυτικόν μας νὰ συλλέγῃ δάφνας, παρασυρόμενον ὑπὸ τοῦ Αὐστριακοῦ ναυτικοῦ! Τί ὠραῖον θέαμα διὰ τὴν Γαλλίαν, νὰ δέλῃ νὰ ἰδῇ ἀποκαταστημένους τοὺς λευκοὺς εἰς τὴν τάξιν τῶν σκλάβων, ἐν ᾧ κατέστησε τοὺς μαύρους εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐθνῶν!

ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ.

Ὁ Δῆμος. Παίρημα κλέφτικον Σπυριδωνος Τρικούπη, τυπωθὲν ἐν Παρίσις ἐν ἔτει 1821.

Πρὶν ἀκόμη ἀρχίσῃ ἡ ἐλληνικὴ μάχαιρα νὰ ἐκδικηθῇ τὰς εἰς τὴν Ἑλλάδα γενομένας ὑβρεῖς τῶν αἰμοδόρων δεσποτῶν της, ὁ Κύριος Σ. Τρικούπης, ἐν ᾧ διετέλει ποιούμενος ἐν Παρίσις τὰς σπουδὰς του ἐξέδωκε τὰ ἀνωτέρω ποίημα, τὸ ὁποῖον ὀνομάζει καὶ κλέφτικον, ἐπειδὴ εἶναι τῶντι εἰκὼν τοῦ χαρακτῆρος καὶ τοῦ βίου τῶν καθ' ἡμᾶς λεγομένων κλεπτῶν. Αἱ ἐν αὐτῷ ἡραϊκαὶ κατὰ ἀλήθειαν ἰδέαι· ἡ πικιλία τῶν χαρακτήρων τῶν εἰς τὴν σκηνὴν παρουσιαζομένων προσώπων· ἡ σφοδρότης καὶ τὸ ἀρρενωπὸν τοῦ λεκτικοῦ δεικνύουσιν ὅτι ὁ ποιητὴς ἀνετράφη μὲ τὴν ἀνάγνωσιν τοῦ Ὁμήρου.

Ἡ φράσις τοῦ ποιήματος, ὀλίγων τινων ἐξαιρουμένων, εἶναι ἡ προσφρεστέρα εἰς τὸ στόμα τῶν ἡρώων του· καὶ ἡ δύναμις τῆς ποιήσεώς του εἶναι εἰς μέγῃ τοιαύτη, ὥστε ἀνάπτει φλόγα πολέμου εἰς τὰς ψυχὰς τῶν ἀναγνωστῶν του.

Ὁ μῦθος τοῦ ποιήματος εἶναι ἀπλοῦς, ἀλλ' ἡ ὑφή του ἔντεχνος, καὶ ἡ ἀρχὴ του δραματικὴ. Ἡ σκηνὴ παριστάνεται εἰς τὸ Μεσολόγγιον, τὴν πόλιν τῶν μεγάλων μας κινδύνων καὶ τῶν μεγάλων μας ἀνδραγαθημάτων. Πλάττει ὁ ποιητὴς ὅτι ὁ Δῆμος, υἱὸς τοῦ Γεωργιάννη, ἀρραδωνίσθη τὴν κόρην τοῦ Κοντιστέρου· ἀλλ' ὁ ἀντεραστὴς του Γιάτης, καιροφυλακτῆρας καθ' ἣν ἡμέραν ἡ ἐρωμένη του ὑπῆγε νὰ λειτουργηθῇ εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἀγίου Ἀθανασίου, ὅπου τὴν σήμερον εἶναι κατασκευασμένος ὁ Κιουταχῆς, τὴν ἤρπασε, καὶ ἐξένευσε, καὶ τὸν ἀντίζηλόν του Δῆμον, ὁ ὁποῖος ἀνδιστάμενος ἔκαμε τέρατα καὶ σημεῖα. Ἡ εἰδήσις αὐτοῦ τοῦ τραγικοῦ ἔργου ἀνάψε τὴν φλόγα τῆς ἐκδικήσεως· γίνεται συμβούλιον τῶν καπιτάνων εἰς τὸ Μεσολόγγιον, καὶ σκέψις περὶ ἐκδικήσεως. Ὁ Γεωργιάννης.

πατήρ τοῦ φονευθέντος Δήμου, ἡγανάκτησε, καὶ θυμὸν ὅλος πνέων διὰ τὸν θάνατον τοῦ υἱοῦ του, παραινέται εἰς τὸ συμβούλιον, λέγων:

Πῶς τὸ μπαρούτι ἐπιθυμῶ τώρα νὰ μὲν μυρίσῃ,
κὶ ὀλόχλωμός του ὁ καπνὸς τὴν ὄψιν μου ν' ἀχνίσῃ!
πόσον ἐπιθυμῶ νὰ ἰδῶ μιὰ σπιθαμὴν νὰ πηδήσῃ
ἀπὸ τὴν τουφεκόπετραν, τὸ βόλι νὰ λαλήσῃ!
φωτιά εἰς ταῖς τέσσαρες γωνίας νὰ βάλω τοῦ χωριοῦ του,
κὶ ὁ ἴδιος ἐγὼ κόφτωντας τὴν κεφαλὴν τοῦ υἱοῦ του
εἰς τὸν τάφον τ' ἀχαροῦ μου υἱοῦ χαρούμενος νὰ μπηξῶ,
τίνος ἐσκότωσα γαμβρὸν καὶ τίνος υἱὸν νὰ δείξω.

Ἀλλὰ εἰς τῶν παρευρεθέντων, φιλόκαμος μᾶλλον ἢ φιλοπόλεμος, παρόμοιος μὲ πολλοὺς τοῦ καιροῦ μας, δὲν θέλει, ν' ἀνοιχθῇ πόλεμος· καὶ εἰς αὐτὸν ἀποτεινόμενος, ὁ Στέριος λέγει:

« Ἦτροπήσου νὰ νομάζεσαι, τοῦ λέγει, παλληκάρι.
Χαρτί σου πρέπει νὰ βροτᾷς, χαρτί καὶ καλαμάρι.
Ἦτροπή εἰς ταῖς πλάταις σου, Ἦτροπή, τουφεκί νὰ σηκώνῃς,
μὲ δύο πιστόλαις καπνισταῖς τὴν μέσσην ν' ἀρματώνῃς,
κ' εἰς τὴν ζερβὴν σου τὴν μεριὰν τρανὸ σπαθὶ νὰ σέρνῃς,
μὲ χρυσοκέντητα λουριά εἰς τὴν ζώνην σου νὰ δένῃς,
νὰ σειέσαι, νὰ λυγίζεσαι, νὰ φέρνῃς πάντα γύρως,
καὶ ὁ, τι φθάσῃς νὰ λαλήῃς συνηθειαν σὺ τὸ πῆρες.
Τὰ φαγοπότια κυνηγᾷς, τὸ μαλακὸ κρεβάτι,
γιὰ τὴν τιμὴν δὲν γνοιάζεσαι, ταλαίπωρ ἀκαμάτη!
κ' ἔπειτ' ἀστόχαστα τολμᾷς κ' ἀκριτὰ λόγι' ἀφίνεις;
δὲν ξέρεις τῶν παλληκαριῶν τ' αὐτιά μ' αὐτὰ μολύνεις,
πῶχρον χαρὰν τὸν πόλεμον, ἀνάπαυσιν τὸν κόπον,
καὶ εἰς τ' ἀνδρειωμένα στῆθια τοὺς δὲν ἔχ' ὁ φόβος τόπον;
νᾶχουν στρωμνὴν αὐτὴν τὴν γῆν τῶχρον πολὺ καμάρι,
γιὰ μαλακὸ προσκέφαλον ἓνα σκληρὸ λιθάρι.
Εἰς τοὺς κινδύνους τῶν ἀνδρῶν δὲν πρέπει σὺ νὰ μβαίνῃς.
Σύρε καὶ μάθε νὰ κεντᾷς, νὰ γνέθῃς, νὰ ὑφαίνῃς!
ναὶ· ῥόκα μάθε νὰ βαστᾷς καὶ τ' ἄρματα ν' ἀφήσῃς·
γυναικίαν σῶδωσέ καρδίαν κὶ ἀνδρὸς μορφήν ἢ φύσιν. »

Οἱ ἐπιπληκτικοὶ οὗτοι λόγοι ἀναψάν τὴν φλόγα τοῦ πολέμου. Ὅλοι ὠρκίσθησαν νὰ τρέξωσιν ἐνωπλοὶ εἰς ἐκδίκησιν· ἀλλὰ πρὶν κινήσῃσι, θέλουν νὰ ἐπιτελέσωσι τὸν ἐπιτάξιον τοῦ Δήμου. Δύο λυρισταὶ παρουσιάζονται τότε· καὶ ὁ μὲν ἀρχίζει νὰ ψάλλῃ τὰς ἡρωϊκὰς πράξεις τοῦ Δήμου, ὁ δὲ ψάλλει τὴν ἀθάνατον δόξαν τῶν πρὸ τῆς ἐπαναστάσεως κλεπτῶν μας. Οἱ δύο ὡραῖοι ὕμνοι οὗτοι κλείουσι τὸ ποίημα. Ἐκδομεν ἐνταῦθα καὶ τοὺς δύο, καὶ δὲν ἀμφισβάλλομεν ὅτι οἱ ἀναγνώσται θέλουσι τοὺς ἀναγνώσει εὐχαρίστως καὶ ὡς ὕμνους ἐθνικοὺς, καὶ ὡς πεποικιλμένους μὲ τὰ ὡραῖα τῆς ἡρωϊκῆς ποιήσεως κάλλη.

« Κλεφτόπουλα! ποῦ ζώνεσθε τ' ἀδούλωτο κοντάρι!
κλαῦστε τὸν Δῆμον, κλαῦστε τ' ἄξιό μας παλληκάρι!
Τὸν Δῆμον εἰς τὸ τρέξιμον δὲν ἐφθάνεν ἑλάφι,
τὰ πόδια του δὲν δειλίαζαν λόγγοι, λαγγάδια, τράφοι.
Οἱ στοχασμοὶ του πάντοτε, τὰ ἔργα του, τὰ λόγια,
ἦσαν κλεφτῶν παλληκαριῶν, σπαθιά, μπαρούτια, βόλια.
Ἐρώτα τοὺς παλιότερους πῶς τὸν ἐχθρὸν νὰ ζώνῃ,
πότε νὰ πιάνῃ τὸ δένδρὸ καὶ πότε τὸ κατρόνι,
πῶς νὰ ξανόγητ τὸν τορὸν καὶ πῶς νὰ καταφέρῃ,
νὰ πέφτῃ ξάφνω εἰς τῶν ἐχθρῶν τὴν νύχτα τὸ λημέρι.
Ἡ μάσσα του δὲν τοῦλεγε ποτέ τις παραμύθια.
Τ' ἀναψτε μὲ πολεμικὰ δικητήματα τὰ στῆθια,
τ' ἀνδρῶν τζου, καὶ τοῦ Ζαχαριᾶ, Τζαβέλλα, Κατζαντώνη
μὲ τοὺς ἀγῶνας ἴθαλε πάντα νὰ τὸν ἀνδρειώνῃ.

Τὸν υἱὸν, τοῦλεγε, Τζούμαρην ποῦ κλαίει τὸ Μεσολόγι·
ἀφ' οὗ τὸν ἔφαγεν ἡ γῆ, ἐρήμαξαν εἰς λόγγοι,
αὐτὸν ποῦ εἰς τὴν ἀσάλευτην τῆς ἀνδρείας του βάσι,
τὴν φῆμην τ' ἔσπασε, ἔχωντας στέγην σπηλειαῖς καὶ θάσση·
Κὶ ὅταν τοὺς ἄξιους φίλους του κεραύνωνεν ἡ μάχη,
ἔστρεκε μόνος σὰν ψηλὸς πύργος εἰς ἐρημνὴν ῥάχη·
αὐτὸν ποῦ δὲν ἡμέρωσε μῆτε τ' ἄρματολῆκι,
νὰ λημεριάξῃ πρόκρινεν ὅπου φωλιάζουσι λύκοι,
γιατὶ ποτὲ γιὰ ἔξαγοράν αὐτὸς δὲν πολεμοῦσε,
γιὰ μόνον τὴν ἐλευθερίαν ἀρματοσιᾶν φοροῦσε,
καὶ πάντα δούλων ἔλεγε ταῖς χώραις ἄξιους τόπους,
λαγγάδια, ῥάχαις κὶ ἐρημνιᾶς γιὰ λευθεροὺς ἀνθρώπους.
Κλεφτόπουλα, ποῦ ζώνεσθε τ' ἀδούλωτο κοντάρι!
κλαῦστε τὸν Δῆμον, κλαῦστε τ' ἄξιό μας παλληκάρι! »

Παύει ὁ πρῶτος λυριστὴς τὴν ἐξύμνησιν τοῦ Δήμου, καὶ ἀρχεται ὁ δεύτερος, ψάλλων τὴν ἀθάνατον τῶν κλεπτῶν μας δόξαν.

« Πόσον γλυκὸς ὁ θάνατος ὅποιον γενᾷ τὸ βόλι
τὸν θάνατον εἰς τὸν πόλεμον θρίαμβον λέγουσι ὅλοι.
Γίνονται τῶν ἀγῶνων τοῦ σάλπιγγος ἡ πληγαὶς του,
στολίζουν τὰ πολεμικὰ χεῖλ' ἡ παλληκαριαὶς του·
προσκυνητάρια γίνονται οἱ λόγγοι του κὶ οἱ τράφοι,
εἰς τὸ αἶμα τὸ μανθίλι του τὸ παλληκάρι βάφει.
Μ' Αἴτῳ ἐγὼ σὺνέζησα, ἀκούς ἐδῶ τὸν ἕνα·
ἄλλον, Ἄπ' ὅλους παλειότερον ἀγάπ' αὐτὸς ἐμένα.
Ἄλλον, αὐτὸς μ' ἐδίδαξεν ἵσα νὰ σημαδεύω,
ὄχι πὺς εἶναι οἱ ἐχθροὶ, παῖν ποῖναι νὰ γτρέψω.
Τέτοια καθεὶς μᾶς πάντοτε νὰ λέγ' φιλοτιμιέται,
ζητώντας εἰς τοὺς ἐπαίνους του κὶ αὐτὸς νὰ μελετιέται.
Πόσῃ ἀφίνει εἰς τοὺς γονεῖς τιμὴν καὶ εἰς τὴν γενναίαν του
ὅποιος πεθάνῃ, τὸ σπαθὶ βαστώντας εἰς τὴν δεξιάν του.
Εἰς τῆς ὥδης τὰ ὀλόχρυσά πετὰ τοὺς ἀναιδαῖζει,
μὲ δόξης τὴν ἀνέσπερην ἀκτίνα τοὺς σκεπάζει·
βράδυ κὶ αὐγὴ τριαντάφυλλα ἀγνὰ καὶ δάφνας πέρνουν
τὰ παλληκάρια κλαίοντας εἰς τὸν τάφον του τὰ σπέρνουν·
ἄρρωστος, λέν, δὲν σάπηκεν εἰς τ' ἀνάνδρον ποτὶ στῆμα,
ἀλλ' ἔθρεξε εἰς τὸν πόλεμον μὲ τὸ αἷμά του τὸ χῶμα.
Κὶ ὅταν ὁ υἱὸς πρὸς τὸν γονεῖν νὰ πάρ' εὐχὴν πηγαίῃ,
Ὅμοιος μὲ κείον, λέγ' ὁ γονεῖς, Ὅμοιος μὲ κείον νὰ γένη!
κ' ἡ τιμημέν' ἡ μάσσα του νὰ πῇ ποῦ δὲν παύει
ἀπὸ τὸ τέκνον τῆς τιμῆς τέτοιαν κὶ αὐτὴ νὰ λάβῃ.
Πόσον γλυκὸς ὁ θάνατος ὅποιον γενᾷ τὸ βόλι!
τὸν θάνατον εἰς τὸν πόλεμον θρίαμβον λέγουσι ὅλοι!

Εἶδησις.

Ὁ ποιητὴς τοῦ Ὕμνου εἰς τὴν ἐλευθερίαν, τοῦ ὁποίου ἐξεδόθη εἰς τὸν 5. Ἀριθ. τῆς ἐφημερίδος μας σύντομος ἀνάλυσις, ὁ Κόμης Διονύσιος Σολωμὸς, ἔχει σκοπὸν νὰ πέμψῃ καὶ διανεῖμῃ εἰς τὴν Ἑλλάδα δωρεὰν τὰ ἐν Μεσολογίῳ ἐκδοθέντα ἀντίτυπα, τῶν ἐπιποιῶν καὶ ἐπέμψθησαν μερικὰ δι' αὐτὸν τὸν σκοπὸν, καὶ εὐρίσκονται εἰς τὸ τυπογραφεῖον. Ἐπαινοῦμεν τὸν ζῆλον τοῦ φιλογενεστάτου τούτου ἀνδρός· ἀλλ' ἐκρίθη συμφερότερον, νὰ διανεμηθῶσι δωρεὰν εἰς μόνους τοὺς ἐνδεεῖς καὶ ἀπόρους· εἰς δὲ τοὺς μὴ τοιοῦτους, νὰ παληθῶσιν εἰς τὴν μετριωτάτην τιμὴν τῶν ἑκατὸν παρὰ τὸ καθὲν, καὶ τὰ ἐξ αὐτῆς τῆς πωλήσεως συναχθησόμενα χρήματα νὰ δοθῶσιν εἰς τὸ ἐνταῦθα νοσοκομεῖον.